

Boze Li

Geschreven door Christine Vlastuin, voorlichter stichting Bonisa

‘Kwo kwo, zullen we naar de rivier gaan om schildpadden te zoeken?’ ‘Ja, dat is een goed idee, Sjaumee!’ **Slide 2** Kwo kwo en Sjaumee zijn een tweeling van 10 jaar. Ze wonen in een dorpje in het zuiden van China. Het is zaterdagmorgen en ze zijn lekker vrij vandaag.

Moeder ziet dat de kinderen de deur uit lopen. ‘Hé, waar gaan jullie naar toe?’, vraagt ze. ‘Wij gaan bij de rivier schildpadden zoeken, mama.’, zegt Kwo kwo ‘Jullie weten het: Kijk goed uit! Geen gekke dingen doen bij het water. Dat is veel te gevaarlijk en... blijf uit de buurt van boze Li.’ ‘Ja mama, we zullen goed oppassen.’, zegt Sjaumee.

Slide 3 De kinderen lopen over de betonnen weg. Rechts voor hen is het tempeltje aan de rand van het dorp. Er stijgt rook op. **Slide 4** Oom Wu brandt wierook voor Toesjen, de god van de aarde. Dat zijn ze gewend in het dorp. Op die manier vragen de mensen hun goden om bescherming. Sjaumee en Kwo kwo gaan ook elke maand naar het tempeltje. Oma heeft hen geleerd om drie keer te knielen en te bidden met brandende wierookstokjes in hun handen. **Slide 5** Als ze naar de tempel gaan, leggen ze altijd wat appels op een schoteltje voor Toesjen. Sjaumee rilt als ze aan het beeld met de boze blik in de ogen denkt. Brrrr. Gelukkig hoeft ze er vandaag niet te bidden. Ze krijgt alsnog een knoop in haar maag als ze het tempeltje voorbijlopen. Al snel houdt het beton op en lopen ze over een zandweg. **Slide 6** Kijk daar is de rivier. Hij is heel breed. Aan de overkant zien ze de steile rotswanden. Het water stroomt snel en is helder blauw. Hier aan de oever zitten vaak schildpadden.

‘Daar heb je er een!’, roept Sjaumee, als ze op het strandje lopen. Kwo kwo ziet hem ook en samen rennen ze naar de schildpad toe. **Slide 7** Kwo kwo neemt hem in zijn handen. Meteen trekt het dier zijn kop en poten in. Kwo kwo heeft alleen een schild in zijn hand. Het schild is bruin en mooi getekend. Sjaumee ziet er nog één. Die is een stuk kleiner. Nu kunnen ze een schildpaddenrace gaan houden. Sjaumee pakt een stok en krast met de punt een streep op de grond. Twee meter verder trekt ze nog een streep. Dan pakt ze de kleine schildpad op. Die floept ook gelijk z’n schild in. Vervolgens zetten Kwo kwo en Sjaumee de schildpadden bij het ene lijntje neer. Nu is het kijken wanneer de schildpadden uit hun schild komen en welk van de twee het eerste over de andere lijn, de finish, zal kruipen. De schildpadden hebben er geen zin in en blijven roerloos liggen. Ze zijn te bang om uit hun schulp te komen. **Slide 8** Na een tijdje gaat Kwo kwo stenen over het water scheren. ‘Zo, zag je dat?! Die steen sprong wel 5 keer!’ Net als Kwo kwo een grotere steen wil gooien, roept Sjaumee: ‘Kijk, mijn schildpad gaat lopen!’ Daar wil Kwo kwo bij zijn! Achteloos smijt hij de steen weg.

'Aya!', klinkt het uit het hoge gras. **Slide 9** 'Wie deed dat?!' Woedend komt er een man overeind. Huh, die hadden Kwo kwo en Sjaumee helemaal niet gezien. Het is boze Li die lag te slapen. Voordat Kwo kwo het weet springt de man op hem toe en grijpt hij hem vast. Kwo kwo ruikt een alcohollicht. Hij heeft weer teveel gedronken. De schildpad van Sjaumee loopt over de finish, maar de kinderen zien het niet. Ze zien alleen maar boze Li. En wat is hij boos! Hij slaat Kwo kwo een paar keer in zijn gezicht. Sjaumee weet niet wat ze moet doen. Op dat moment komt oom Wu er aan. **Slide 10** Hij wil net zijn hond uit de rivier laten drinken. Als hij ziet wat er gaande is, stuurt hij zijn hond op boze Li af. De hond rent blaffend naar de waterkant en bijt boze Li in zijn been. Aya! Wat doet dat zeer! Van schrik laat boze Li Kwo kwo los en schopt naar de hond. Nu is hij razend geworden. Maar hij kan niets meer doen. Kwo kwo en Sjaumee rennen weg. De hond gromt en laat zijn tanden zien. Oom Wu roept de hond bij zich en zegt boos: 'Kon je het niet laten om een jongen in elkaar te slaan?! Hoe durf je!

Ik ga de politie weer bellen!' Boze Li grijpt naar zijn been. De hond blijft naar hem grommen. Dan wankelt hij naar huis om zijn been te verbinden. Kwo kwo en Sjaumee rennen naar huis. Kwo kwo haalt zijn hand langs zijn neus. Hij schrikt! Allemaal bloed. Hij heeft een bloedneus. Ook kan hij met één oog niet meer kijken. Het is gezwollen en zit helemaal dicht.

Voor de zoveelste keer komt de politie naar het dorp. **Slide 11** Ze zetten boze Li weer een paar dagen vast. Maar wat moeten ze met die man aan? Het is altijd wat! Dan gaat hij op de vuist met die en dan weer met die en nu een kind toegetakeld.

Slide 12 Een week later spelen Kwo kwo en Sjaumee bij de akkers. Ze blijven dicht in de buurt van oom Wu die het land bewerkt. De schrik van vorige week zit er nog goed in! Kwo kwo's oog is nog een beetje dik en het is nog blauw, paars en geel rond zijn oog. Gelukkig kan hij wel weer met twee ogen kijken.

Slide 13 Er komt een man op een brommer aan. Wie is dat? Het is een onbekende. Hij parkeert zijn brommer tegen een boom. Kwo kwo en Sjaumee kijken nieuwsgierig van een afstand. **Slide 14** De man heeft een gekleurde tas met lange banden om zijn schouder. Hij loopt naar mevrouw Ma en begint een praatje. Uit zijn tas haalt hij een zwart Boek en bladert erin. Na een tijdje geeft hij een papier aan mevrouw Ma. Daarna loopt de man met de tas verder. Zijn brommer laat hij onder de boom staan. Kwo kwo en Sjaumee volgen de man stilletjes. Hij loopt van de een naar de ander en deelt telkens iets uit. Ze kunnen niet horen waar de gesprekken over gaan want daarvoor is de afstand te groot. Ze volgen hem wel een uur lang. Dan schrikken ze: Daar heb je boze Li. De kinderen duiken in de struiken naast de weg. Gelukkig, boze Li heeft hen niet gezien. Hij loopt moeilijk. Dat zal door de hondenbeet komen. Kwo kwo en Sjaumee zijn erg nieuwsgierig wat er nu gaat gebeuren. Zou boze Li de man slaan? De man met de tas spreekt boze Li aan. Hij blijft staan. Zou hij nu slaan? Nee, dat doet hij niet. Hij blijft rustig. Kwo kwo en Sjaumee horen niet wat de onbekende man zegt. **Slide 15** Weer komt het zwarte Boek tevoorschijn. Na een tijdje pakt de man een blaadje uit zijn tas en geeft het aan boze Li en vervolgt zijn weg. Boze Li loopt richting zijn huis. Gelukkig. Laat hem maar weg gaan. Ze willen zo ver mogelijk

bij die man vandaan blijven! De man met de tas komt hun kant op. Ze zien het door de blaadjes van de struiken. Nu heel stil houden. De man spreekt oom Wu aan. Weer pakt hij het zwarte Boek uit zijn tas en blijft hij een tijdje praten. Kwo kwo en Sjaumee zien dat hij daarna zijn brommer pakt en wegrijdt.

Slide 16 Twee maanden gaan voorbij. Kwo kwo en Sjaumee zijn gras aan het plukken voor de kippen. Ze hebben hun rieten mand bijna vol. Nog een paar handjes en dan is het wel genoeg. Ineens horen ze een vriendelijke stem achter zich. Ze draaien zich om en schrikken hevig: 'O nee, dat is boze Li! Rennen!' De vriendelijke stem roept: 'Kinderen, niet wegrennen! Ik doe jullie niets. Ik wil jullie, eh, ... om vergeving vragen.' De kinderen snappen er niets van. Hoe kan dat? Is dat boze Li eigenlijk wel? Hij kijkt zo vriendelijk. 'Jongen, wat heb ik je een paar maanden geleden toegetakeld en wat heb ik daar spijt van. Wil je het mij vergeven?' **Slide 17** Hier, kijk eens, deze watermeloen is voor jullie.' Kwo kwo en Sjaumee zijn sprakeloos. Kwo kwo pakt de grote watermeloen uit de handen van boze Li. Hij durft het eigenlijk niet, maar boze Li kijkt zo vriendelijk en de watermeloen ziet er zo lekker uit! Kwo kwo en Sjaumee rennen met de watermeloen en de mand vol gras naar huis.

Thuisgekomen vertellen ze het hele verhaal. Vader en moeder kunnen hun oren niet geloven. Boze Li heeft met hen gepraat? Hij was vriendelijk? En hij heeft hen een watermeloen gegeven? Hij die normaal altijd voor problemen zorgt? 'Ja', zegt Kwo kwo, 'en hij stonk niet naar de alcohol.' **Slide 18** Moeder pakt een groot hakmes en snijdt de watermeloen in grote stukken. Samen smullen ze van het heerlijke fruit.

Slide 19 Als vader de volgende dag naar zijn akker gaat om het land te bewerken, ziet hij boze Li bij het huis van oom Wu. Wat is dat? Hij overhandigt Wu een pompoen. In zijn kruiwagen liggen er nog meer. **Slide 20** Wat is hier aan de hand? Boze Li pakt de handvatten van zijn kruiwagen en loopt in de richting van vader. Ja, Kwo kwo en Sjaumee hadden gelijk! Boze Li lijkt wel een andere man. Hij kijkt vriendelijk. Als hij dichtbij is zet hij zijn kruiwagen neer. Hij kijkt naar de grond en laat zijn schouders zakken. 'Meneer Wang, wilt u het mij alstublieft vergeven dat ik uw zoon zo erg geslagen heb? Het was niet goed van mij...' Beschaamd durft boze Li niet op te kijken. Vader is verbaasd. Hoort hij dat goed? Excuses, en dat uit de mond van boze Li? Hij denkt: 'Ik zou als trotse Chinees nooit mijn excuses aanbieden en om vergeving vragen, zelfs al heb ik iets verkeerd gedaan.'

'Wat is er met u gebeurd, meneer Li? U bent zo anders!' Li kijkt op. Hij vertelt: 'Een tijdje terug is er een man in het dorp gekomen. Misschien heeft hij ook wel een praatje met u gemaakt. **Slide 21** Die man heeft mij verteld uit een zwart Boek, de Bijbel. Dat heeft mijn leven veranderd.' 'Hoe dat zo?', vraagt vader. 'Hoe kan een boek je leven veranderen?' Boze Li gaat verder. Hij kijkt ernstig: 'Het is geen gewoon boek, het is het Boek van God. Daarin staat dat God Die in de hemel woont, de aarde met alles heeft gemaakt. De mens heeft al het mooie kapot gemaakt omdat wij God niet wilden gehoorzamen. Maar weet u wat het wonder is?!' Nu verschijnt er een glimlach op zijn gezicht. 'Daarom heeft God Zijn eigen Zoon in de wereld gezonden.'

Hij heeft voor zondige mensen zoals ik geleden aan een kruis. Ik geloof dat Yesu mijn Zaligmaker is en dat Hij mij al mijn verkeerde dingen vergeven heeft. Wij moeten allemaal bevrijd worden van onze zonden. Ik wil nu iedereen vertellen van Yesu, want Hij alleen kan ons vrede geven.' Vader heeft naar Boze Li geluisterd. Zoals hij daar staat klopt de naam Boze Li niet meer. Het is nu vriendelijke en blijde Li. Hij straalt helemaal. Vader snapt maar weinig van wat Li vertelt. Bijbel..., zonden..., Yesu.. Maar er is geen twijfel over mogelijk dat Li veranderd is! Al gauw wordt het in het hele dorp bekend. De mensen zien het aan hem. **Slide 22** En, merken zij op, hij rookt en drinkt niet meer!

Het is acht jaar later. Kwo kwo en Sjaumee zijn groot geworden. Wat is het druk vanavond. **Slide 23** Het kleine kerkje puilt bijna uit. Kerkje?! Ja, eerder was er in het dorp alleen een tempel voor Toesjen, maar nu is er ook een kerk! Mensen zijn samengekomen om Kerstfeest te vieren. Eerder hadden ze daar nog nooit van gehoord en leefden ze in grote angst voor de boze geesten en de god van de aarde. Het werk van de man met de tas heeft vrucht gedragen. Niet alleen hier, maar in de hele omtrek zijn er mensen tot bekering gekomen. De man is een rondreizend evangelist. Hij vertelt mensen uit de Bijbel. Er is trouwens ook tegenstand. Er zijn mensen die de god van de aarde blijven dienen en geprobeerd hebben om de bouw van het kerkje tegen te houden.

Kwo kwo en Sjaumee zitten binnen in het kerkje. Ze zien voor in de kerk een man staan. Hij is hun grote vriend geworden. Weet je wie dat is? Het is de man die eerder Boze Li werd genoemd. **Slide 24** Hij is de voorzanger van de gemeente en leidt het koor. Hij was de eerste in het dorp die tot bekering kwam. Wat voelde hij zich gedrongen om zijn dorpsgenoten over de Heere Jezus te vertellen. Dat heeft hij gedaan en doet hij nog steeds, ook in andere dorpen. Hij is nu zelf een evangelist geworden. En wat zingt hij graag! Hij wil dat de Heere alle lof en eer ontvangt. Er is geen orgel of andere muzikale begeleiding. Li zingt een regel voor en slaat de maat. Vervolgens zetten Kwo kwo, Sjaumee en de hele gemeente uit volle borst in:

Slide 25: <https://www.youtube.com/watch?v=h1T1dkk5odY>

(In het filmpje is er i.t.t. het verhaal wel begeleiding op de piano)

齐来宗主信徒

Qilai, zong Zhu xintu, *Sta op, allen die in de Heere geloven,*

快乐又换新

kuaile you huanxin, *Wees blij en verheugd*

齐来一起来大家上伯利恒

Qilai, yiqi lai, dajia shang Boliheng; *Sta op, ga allemaal naar Bethlehem!*

来朝见圣婴

Lai chaojian shengying, *Aanschouw het heilig Kind*

天使王已降生;

Tianshi Wang yi jiangsheng; *De hemelse Koning is geboren*

齐来虔诚同崇拜 (3x)

Qilai qiancheng tong chongbai, *Sta op, laten wij samen aanbidden,*

主基督

Zhu Jidu, *de Heere Christus*

Slide 26 Hier eindigt het verhaal van boze Li, die nu niet meer boze Li heet, maar evangelist Li. Hij, waar iedereen met een grote boog omheen liep, is tot bekering gekomen en totaal veranderd. Wat zien wij als Bonisa dat Chinese christenen die nog maar kort geleden zelf tot verandering zijn gekomen, graag anderen uit de Bijbel vertellen! Wil jij ook graag dat mensen uit de Bijbel horen? Bid voor het zendingswerk ver weg. Bid de Heere dat Hij het zendingswerk wil zegenen en dat er nog veel mensen tot bekering zullen komen. In Nederland zijn er jammer genoeg ook veel kinderen die helemaal niets van de Bijbel weten. Zij kennen de naam 'Jezus' helaas alleen als een stopwoord. Dat is erg! Zij weten niet beter. Vertel jij wel eens uit de Bijbel als je speelt met vriendjes en vriendinnetjes die niet naar de kerk gaan? Vertel maar gewoon eens wat Kerstfeest betekent.

Vragen:

1. Wat was oom Wu aan het doen bij het tempeltje?
2. Hoe vond Sjaumee het om te bidden tot de afgod Tushen?
3. Wat gingen Kwo kwo en Sjaumee met de schildpadden doen?
4. Waarom werd boze Li boos op Kwo kwo?
5. Wat deed de onbekende man met de tas in het dorp?
6. Boze Li was totaal anders geworden. Hoe konden de mensen in het dorp dat merken?
7. Hoe kwam het dat Boze Li zo anders was geworden?
8. Wat doet Li nu in zijn dagelijkse leven?
9. Veel kinderen in ons land kennen de Bijbel niet. Jij kunt aan kinderen in de straat die niet naar de kerk gaan, vertellen wat Kerstfeest betekent. Wat kun je dan zeggen? (Laat de kinderen vertellen wat Kerstfeest inhoudt en elkaar aanvullen.)

Achtergrondinformatie:

1. De kinderen heten Kwo kwo (果果 Guoguo) en Sjaumee (小妹 Xiaomei). Het afgodsbeeld heet Toesjen (土神 Tushen) Voor het gemak staan de namen in het verhaal zoals je ze in het Nederlands uitspreekt.
2. De auteur van het verhaal heeft in 2018 zelf uit de mond van evangelist Li gehoord hoe hij tot verandering is gekomen. De foto met 'evangelist Li' als bijschrift in de Powerpoint is dan ook echt evangelist Li. Vanwege de veiligheid is hij onherkenbaar gemaakt. Hij is een van de vele evangelisten die door Bonisa ondersteund worden.